

3. PROGRAMMAVERANTWOORDING CRISISBEHEERSING

3.1. Uitvoering 2020

A. Corona

Sinds de uitbraak van het coronavirus (en sinds de opschaling naar GRIP 4 op 11 maart) heeft de afdeling Crisisbeheersing zich volledig gefocust op *de continuïteit en ondersteuning van de crisisorganisatie*. Het is een ongekend jaar geweest met een crisis zoals we die niet eerder hebben meegemaakt. Dankzij de coronacrisis hebben wij een aantal werkzaamheden uit onze jaarplanning 2020, die ook passen binnen het stramien van de nieuwe Wet Veiligheidsregio's, versneld gerealiseerd:

- Een adaptieve Fryske crisisorganisatie
 - De afdeling Crisisbeheersing/ de crisisorganisatie is in 2020 continu dienstbaar geweest aan de behoeften van het bestuur/gemeenten, de crisispartners, de burgers en de media. We hebben “de crisis als het ware omarmd”, continu geschakeld en de verbinding gezocht met deze partijen;
 - Ook tijdens een langdurige crisis zijn wij in staat gebleken om de capaciteit en bezetting van onze crisisteams op peil te houden (waaronder een crisisorganisatie voor corona en voor flitsincidenten)
- Verbinding met gemeenten verder verstevigd
 - We hebben elkaar in 2020 nog beter leren kennen (maatwerk in de teams zoals de gemeentelijke juristenpool)
- Verbinding met private zorginstellingen geïntensiveerd
 - In 2020 is het Regionaal Overleg Niet Acute Zorg (RONAZ) opgericht; tijdens de coronacrisis is een hechte samenwerking en informatie-uitwisseling ontstaan tussen de publieke crisisorganisatie en de private zorginstellingen.
- QIF en Coronacentrum gerealiseerd
 - Conform het verzoek van de minister van VWS heeft VRF samen met de Friese zorgsector een Quarantaine- en Isolatiefaciliteit (QIF) en een Coronacentrum (tijdelijke zorgcapaciteit buiten ziekenhuizen) gerealiseerd; zowel het QIF als het Coronacentrum zijn ondergebracht bij Zorggroep Alliade in Heerenveen.
- Verbinding met de netwerksamenleving verstevigd
 - In samenwerking met het Fries Sociaal Planbureau (FSP) is in 2020 onderzoek gedaan naar de maatschappelijke impact van de coronacrisis op de Fryske Mienskip; de uitkomsten zijn door VRF gebruikt bij de vervolgaanpak van de coronacrisis
- Onze informatiepositie is versterkt (IKP en Backoffice)
 - We hebben de gezondheids- en veiligheidssituatie in de regio gemonitord; in 2020 is nagenoeg elke week een actueel Veiligheidsbeeld verzonden aan de gemeenten en de crisisfunctionarissen
 - We hebben data omgebogen naar inzicht en in handelingsperspectieven voor gemeenten, crisispartners en burgers
- Ons vakbekwaamheidsprogramma is aangepast aan de anderhalvemetersamenleving
 - Overdracht van kennis vindt meer online - dan klassikaal - plaats
- Verbinding tussen regio's onderling en verbinding regio's en Rijk verstevigd
 - In 2020 zijn diverse landelijke gremia (Veiligheidsberaad, RCDV, DPG-Raad, landelijk OL-overleg, het LOT-C) in positie gebracht; VRF stond goed in verbinding met deze gremia

- Leren van de coronacrisis
 - In 2020 zijn leerevaluaties uitgevoerd van het ROT en RBT (evaluatie wordt in 2021 opgeleverd); in opdracht van het RBT heeft het COT een evaluatie uitgevoerd voor de specifieke casus COVID-besmettingen in het AZC Sneek.

B. Reguliere werkzaamheden

Werkzaamheden die dankzij de coronacrisis vertraging hebben opgelopen

- ❖ *Planvorming*
 - ✓ De herziening van het Crisisplan heeft vertraging opgelopen; de Bestuurscommissie Veiligheid heeft op 14 november 2020 besloten om de looptijd van het huidige regionaal crisisplan, 2016-2019, te verlengen tot de vaststelling van het nieuwe crisisplan, uiterlijk in 2021.
 - ✓ Het huidige rampbestrijdingsplan voor Vliegbasis Leeuwarden is op 1 december 2016 vastgesteld door de Bestuurscommissie Veiligheid. Op basis van het Besluit Veiligheidsregio's moet een rampbestrijdingsplan voor een luchthaven/militaire basis één keer in de vier jaar worden herzien. Vanwege de coronacrisis heeft deze herziening vertraging opgelopen. Het Algemeen Bestuur heeft op 16 december 2020 besloten om de termijn van het huidige plan te verlengen.
- ❖ *Crisisbeheersing bij overstromingen*
 - ✓ De Bestuurscommissie Veiligheid heeft op 13 februari 2020 het "Plan van Aanpak project Hoogwater en Evacuatie" vastgesteld. Conform de planning zou in 2020 een impactanalyse worden opgesteld. Een impactanalyse maakt inzichtelijk wat de leefbaarheid is van het effectgebied bij verschillende ernstige wateroverlast- of overstromingsscenario's en de gevolgen voor de in dit gebied aanwezige personen, dieren, kwetsbare en vitale infrastructuur. In het vierde kwartaal hebben de Veiligheidsregio's Fryslân en Groningen ("die samen onder dezelfde dijkkring vallen") een opdracht gegund aan een extern bureau om in maart 2021 een 1^e concept van de impactanalyse op te leveren.

Gerealiseerde werkzaamheden

- ❖ *Inzetten Friese crisisorganisatie*
 - ✓ De Friese crisisorganisatie is in 2020 twaalf keer in actie gekomen bij GRIP-inzetten. De crisisorganisatie is ingezet bij diverse branden (van grote branden op industrieterreinen in Oosterwolde en Gorredijk, branden in verzorgingshuizen tot brand in een café), bij een verdacht pakketje op een station en bij een kettingbotsing op de A6.
 - ✓ Daarnaast is de crisisorganisatie ingezet bij de vogelgriep (waaronder ruiming op pluimveebedrijven in Witmarsum en Sint Annaparochie), de grootschalige protestacties boeren (blokkades snelwegen, distributiecentra) en de droogte (op 29 mei schaalde de Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling van Rijkswaterstaat op naar niveau 1 "Dreigend watertekort". Aandachtspunten voor VRF waren onder andere het risico op natuurbranden en de gezondheidsaspecten m.b.t. de zwemwaterkwaliteit),
- ❖ *Generiek Rampbestrijdingsplan voor BRZO-bedrijven*
 - ✓ In Veiligheidsregio Fryslân zijn drie hoogdrempelige BRZO-bedrijven (Motip Dupli te Wolvega, Renewi te Drachten en BASF te Heerenveen) waarvoor de Veiligheidsregio een rampbestrijdingsplan moet opstellen. In zogenaamde BRZO-Bedrijven zijn hoeveelheden gevaarlijke stoffen aanwezig bóven een bepaalde drempelwaarde. In juni 2020 heeft de bestuurscommissie Veiligheid ingestemd met het concept generiek rampbestrijdingsplan BRZO-inrichtingen Fryslân. Vervolgens heeft het rampbestrijdingsplan tot eind juli 2020 ter inzage gelegen bij de Veiligheidsregio Fryslân en gemeenten Smallingerland, Weststellingwerf en Heerenveen. Er zijn geen zienswijzen op binnengekomen.
 - ✓ Het Algemeen Bestuur heeft op 16 december 2020 het generieke rampbestrijdingsplan vastgesteld ("en de drie afzonderlijke rampbestrijdingsplannen ingetrokken"). Met het generieke Rampbestrijdingsplan is er een plan ontwikkeld dat in de praktijk beter aansluit bij de werkwijze van de crisisfunctionarissen.

- ❖ *Evenementenadvisering*
 - ✓ We kunnen concluderen dat 2020 een bijzonder evenementenjaar was. In januari en februari heeft de afdeling werkzaamheden verricht voor onder andere de Zwemelfstedentochten van Maarten van der Weijden en Stefan van der Pal en de Slachtemarathon.
 - ✓ Op 23 maart werd het organiseren van evenementen verboden tot 1 september maar door de versoepeling van de coronamaatregelen op 24 juni werden evenementen weer in beperkte mate toegestaan vanaf 1 juli. Sinds 1 juli heeft VRF de gemeenten geadviseerd op basis van het landelijke handelingsperspectief. Er is een aparte bijeenkomst georganiseerd met vergunningverleners van gemeenten over evenementen en de anderhalve-metersamenleving. Na deze bijeenkomst heeft VRF een Regionale Handreiking opgeleverd met als adagium: “Wat kan er nog wel georganiseerd worden op basis van de noodverordening?” (NB: het skûtsjesilen en de strontrace zijn niet doorgegaan, het evenement Vuurtorentrail op Ameland wel)
 - ✓ Per 14 oktober (gedeeltelijke lockdown) waren de evenementen weer verboden
- ❖ *Vakbekwame crisisfunctionarissen*
 - ✓ In 2020 zijn (ondanks diverse annuleringen) trainingen georganiseerd voor bestuurders (training crisiscommunicatie), voor het ROT, CoPI en CoWa. Daarnaast is er een oefening geweest met ziekenhuis De Tjongerschans (“opvang familie na incidenten”) en zijn er trainingen netcentrisch werken georganiseerd.
 - ✓ In verband met het vertrek van diverse crisisfunctionarissen is extra geïnvesteerd in initiële opleidingen voor deze crisisfunctionarissen (multi, GHOR en Bevolkingszorg)
- ❖ *Periodiek Beeld van de rampenbestrijding en Crisisbeheersing 2016-2018*
 - ✓ Op 2 juli 2020 heeft de minister van Justitie en Veiligheid het Inspectieonderzoek “Periodiek Beeld Rampenbestrijding en Crisisbeheersing” aangeboden aan de Tweede Kamer en de Voorzitters Veiligheidsregio’s. De Bestuurscommissie Veiligheid is op 30 september 2020 geïnformeerd over de uitkomsten van het Inspectierapport; uit de scores bij de rapportages kwam naar voren dat VRF zowel haar crisisorganisatie als haar kwaliteitsmanagementsysteem bovengemiddeld goed op orde heeft en in sommige gevallen zelfs een voorbeeld voor andere regio’s wordt genoemd.

3.2. Wat heeft het gekost?

	Begroting na 1e wijziging			Realisatie 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma crisisbeheersing						
Producten Crisisbeheersing	4.395.818	224.726	-4.171.092	4.197.605	286.074	-3.911.530
Dekkingsmiddelen crisisbeheersing						
Rijksbijdrage BDuR		2.778.928	2.778.928		2.827.821	2.827.821
Gemeentelijke bijdrage		1.449.654	1.449.654		1.449.654	1.449.654
		4.228.582	4.228.582		4.277.475	4.277.475
Resultaat voor bestemming	4.395.818	4.453.308	57.490	4.197.605	4.563.549	365.944
Reservemutaties crisisbeheersing		-57.490	-57.490	48.974	-57.491	-106.465
Totaal programma crisisbeheersing na bestemming	4.395.818	4.395.818	-	4.246.578	4.506.058	259.480

Voor een toelichting op de verschillen wordt verwezen naar bladzijde 51.

3.3. Feiten en cijfers programma Crisisbeheersing

Cijfers medewerkers

Aantal medewerkers	32
Aantal FTE	27,75
Aantal mannen	15
Aantal vrouwen	17
Leeftijdsopbouw	
0 - 24	-
25 - 34	3
35 - 44	13
45 - 54	8
55 - 59	5
60 - 65	3
Gemiddelde leeftijd	45,66
verzuimpercentage	2,34
meldfrequentie	0,24

Activiteiten 2020

Feiten en cijfers programma Crisisbeheersing	
Publieksevenementen: adviezen over C-evenementen adviezen over B-evenementen	2
Vakbekwaamheidsactiviteiten crisisorganisatie	33
GRIP-inzetten	12
Niet GRIP-inzetten	4
Evaluaties van:	
GRIP-inzetten	12
Niet GRIP-inzetten	1
Vakbekwaamheid	33
Evenementen	2
Burger- en Partnerbelevingsonderzoeken	1